

**SHEMBULLI THJESHTON ZBATIMIN E UDHËZIMIT NR. 20, DATË 03.08.2012
“MBI PËRPUNIMIN E TË DHËNAVE NË SEKTORIN BANKAR”.**

Pranë Komisionerit për Mbrojtjen e të Dhënave Personale është paraqitur ankesa e shtetasës “X”. Ankesa e shtetasës, subjekt i të dhënave personale, konsistonte si më poshtë:

Shtetasja është kliente kredie në Degën e Bankës “Y” dhe ka qënë në vonesa për shlyerjen e kësaj kredie me një afat të caktuar ditësh. Nga Dega e Bankës “Y” është dërguar tek punëdhënësi i saj një letër për t’i njoftuar ata dhe vënë në dijeni që punonjësja e tyre është në vonesë në shlyerjen e kësteve të kredisë. Gjithashtu, në shkresë kërkohet ndërhyrja nga punëdhënësi në mënyrë që kredia të shlyhet. Sipas ankueses pas marrjes dijeni për këtë letër kjo e fundit ka kontaktuar me punonjësit përgjegjës në Degën e Bankës “Y” për të kërkuar sqarim në lidhje me letrën, duke qënë se e konsideronte si shkelje të privatësisë dhe abuzim me të dhënat personale të saj. Nga kjo e fundit, i është thënë se kjo quhet letër insitucionale dhe dërgohet tek të gjithë punëdhënësit e kredimarrësve, kur këta të fundit nuk i përgjigjen në kohë detyrimit për shlyerjen e kredisë.

Pas këtij veprimi shtetasja “X” i është drejtuar Zyrës së Komisionerit për të kërkuar ndërhyrje në lidhje me rastin.

Në funksion të zgjidhjes së ankesës Komisioneri ka realizuar dy inspektime administrative: Në Degën e Bankës “Y” dhe në Bankën “Y” Qendra, për shkak se politikat dhe praktikat në lidhje me veprimet e Degës vendoseshin nga kjo e fundit.

Në përfundim të inspektimeve administrative pasi u realizuan takimet përkatëse me përfaqësues të kontrolluesve dhe u mblodhën provat përkatëse, Komisioneri vëren se:

Kontrolluesi, Banka “Y” ka vepruar në interes të mbledhjes së kredisë së vonuar nga ana e shtetasës e cila ka qënë në vonesa për shlyerjen e kësteve dhe në interes të përmbushjes së detyrimit ligjor nga ana e saj megjithatë, kontrolluesit që veprojnë në sektorin bankar duhet të kenë parasysh në ushtrimin e veprimtarisë së tyre edhe marrjen e masave që kanë lidhje me mbrojtjen e të dhënave personale të shtetasve, subjekte të të dhënave personale.

Ruajtja e konfidencialitet të klientit është edhe një detyrim ligjor i Bankave i parashikuar shprehimisht në legjislacionin bankar.

Përsa i përket Regjistrimit të Kredive, ku sipas kontrolluesit, Bankat kanë akses dhe punëdhënësi i ankueses (i cili rastësisht ka qënë një tjetër Bankë) ka patur akses dhe ka patur dijeni paraprakisht, pretendim ky i kontrolluesit, Banka “Y” duhet gjithashtu, të mbante parasysh se sipas Ligjit Nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar Neni 127, Pika 6.7, veçanërisht përcaktohet se shkëmbimi i informacionit në këtë rast bëhet duke respektuar legjislacionin për mbrojtjen e të dhënave personale.

Grupi i inspektimit të Komisionerit, konstatoi se dërgimi i shkresave tek punëdhënësit e debitorëve ishte një praktikë që Banka “Y” e ndiqte në rast të mbledhjes së detyrimeve të pashlyera nga debitorët në të gjitha rastet. Fakti që punëdhënësi i ankueses në këtë rast ka qënë një tjetër Bankë është thjesht rastësi. Kjo është një praktikë që përdorej edhe për punëdhënësit e tjerë të debitorëve që nuk janë Banka, pra të cilët nuk kanë akses në Regjistrin e Kredive.

Sa më sipër Banka duhet në çdo rast të respektojë dispozitat e Ligjit nr. 9887, datë 10.03.2008 “Për mbrojtjen e të dhënave personale” i ndryshuar në të gjithë veprimtarinë e vet.

Debitorja në rastin konkret nuk është informuar në lidhje me faktin e përhapjes së informacionit të personat e tretë që është punëdhënësi i saj.

Në nenin 18 parashikohet detyrimi për informim i subjektit të të dhënave personale në lidhje me të dhënat e tij personale. Kontrolluesi kur mbledh të dhëna personale, duhet të informojë subjektin për fushën dhe qëllimin, për të cilin do të përpunohen të dhënat, për personin që do t'i përpunojë të dhënat, për mënyrën e përpunimit etj. Gjithashtu, në rast se kontrolluesi përpunon të dhëna personale të marra nga subjekti i të dhënave ai është i detyruar të informojë subjektin nëse dhënia e të dhënave tek palë të treta është e detyrueshme apo vullnetare.

Gjithashtu, Neni 18/ 4 i Ligjit Nr. 9887, datë 10.03.2008 “Për mbrojtjen e të dhënave personale” i ndryshuar parashikon se: *“Kontrolluesi kur përpunon të dhëna në bazë të një detyrimi ligjor, në lidhje me ushtrimin apo mbrojtjen e të dhënave të ligjshme është i detyruar të informojë subjektin e të dhënave rreth përpunimit të të dhënave të tij”*.

Pra, duhet paraprakisht një informim i plotë për të gjitha veprimet e ndërrmara nga kontrolluesi përpara se subjekti i të dhënave të japë pëlqimin. Subjekti i të dhënave në këtë rast as nuk është informuar dhe as nuk i është marrë pëlqimi çfarë bën që Banka “Y” të jetë në shkelje të këtyre dispozitave dhe në cënim të së drejtës së subjektit për privatësi.

Sipas Udhëzimit Nr. 20, datë 03.08.2012 “Mbi përpunimin e të dhënave në sektorin bankar” pika 6 : *“Standarde të dhënies së pëlqimit nga ana e klientit janë në përputhje me pikën 24 të nenit 3, nenin 12 dhe nenin 18 të ligjit Nr. 9887, datë 10.03.2008 “Për mbrojtjen e të dhënave personale” i ndryshuar”*.

Në këto kushte, në përfundim të këtyre inspektimeve administrative pranë Bankës “Y” në funksion të trajtimit të ankesës së shtetasës “X” duke u nisur nga analizimi i mëtejshëm i dokumentacionit të mbledhur nga kontrolluesi, në zbatim të neneve 5, 6, 18 29, 30 dhe 32 të ligjit nr.9887, datë 10.03.2008 “Për Mbrojtjen e të Dhënave Personale”, i ndryshuar, ***Udhëzimit Nr 20, datë 03.08.2012 “Mbi përpunimin e të dhënave personale në sektorin bankar”*** Komisioneri ka Rekomanduar për kontrolluesin:

1. Kontrolluesi, gjatë ushtrimit të veprimtarisë së tij përsa i përket procedurës së vjeljes së kësteve të kredive nga debitorët në vonesë duhet të ketë parasysh dispozitat e Ligjit nr. 9887, datë 10.03.2008 “Për mbrojtjen e të dhënave personale”, i ndryshuar, *në mënyrë specifike dispozitat që kanë lidhje me të drejtën e informimit të subjekteve dhe dhënien e pëlqimit nga ana e tyre;*
2. Kontrolluesi, në veprimet e mëtejshme bankare duhet të respektojë dhe të mbajë parasysh në çdo rast dispozitat e Ligjit nr. 9887, datë 10.03.2008 “Për mbrojtjen e të dhënave personale”, i ndryshuar dhe *Udhëzimit Nr 20, datë 03.08.2012 “Mbi përpunimin e të dhënave personale në sektorin bankar” të Komisionerit;*
3. Procedurat paraprake, për vënien në dijeni të kredimarrësit ose përhapjen e të dhënave të tij apo çdo informacioni në lidhje me kredinë dhe vonesat në shlyerjen e saj, që mendohen të aplikohen përpara kalimit të subjektit në “Regjistrin e Kredive të Këqija”, të parashikohen në mënyrë eksplicite në Rregulloren e Brendshme, si dhe në Kontratën e lidhur me Kredimarrësin;

4. Për procedurat paraprake të miratuara, *subjekti i të dhënave (kredimarrësi) të informohet jo vetëm për detyrimet dhe pasojat kontraktuale*, por edhe në lidhje me përpunimin e të dhënave personale që përfshihen në zbatimin e këtyre procedurave;

Një kopje e këtij Rekomandimi nga ana e Komisionerit iu dërgua edhe Bankës së Shqipërisë për t'u vënë në dijeni në cilësinë e autoritetit mbikëqyrës në fushën e veprimtarisë bankare.